

2025

M.A. 1st Semester Examination

SANSKRIT

Paper : SANC405X0

(Elements of Literary Criticism)

Full Marks : 50

Time : Two Hours

The figures in the margin indicate full marks.

*Candidates are required to give their answers
in their own words as far as practicable.*

सर्वेषां प्रश्नानामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रदातव्यम्

1. अधस्तनयोः कस्यचिदेकस्योत्तरं दीयताम् : 10

(क) प्रतिपदव्यावृत्तिपुरःसरं दण्ड्याचार्योक्तं काव्यलक्षणं
समासेन विचार्यताम्।

(ख) आचार्यदण्डिसम्मतयोः कथाख्यायिकयोः भेदमुपजीव्य
कश्चन संक्षिप्तः प्रबन्धो विरच्यताम्।

2. अधस्तनेषु कयोर्द्वयोः व्याख्या दीयताम् : 5×2=10

(क) इदमन्धं तमः कृत्स्नं जायेत भुवनत्रयम्।
यदि शब्दाह्वयं ज्योतिरासंसारं न दीप्यते ॥

P.T.O.

(2)

- (ख) गुणदोषानशास्त्रज्ञः कथं विभजते जनः ।
किमन्धस्याधिकारोऽस्ति रूपभेदोपलब्धिषु ॥
- (ग) तदल्पमपि नोपेक्ष्यं काव्ये दुष्टं कथञ्चन ।
स्याद्वपुः सुन्दरमपि श्वित्रेणैकेन दुर्भगम् ॥

3. कस्यचिदेकस्योत्तरं प्रदेयम् : 10

- (क) वामनाचार्यकृतकाव्यालङ्कारसूत्रवृत्त्यनुसारतः
कविविभाजनविषयमाश्रित्य कश्चन नातिदीर्घः प्रबन्धो
विरच्यताम् ।
- (ख) का नाम रीतिः ? सा कथं काव्यात्मा भवितुमर्हति ?
रीतिविभागमुल्लिख्य वामनानुसारं प्रथमा रीतिः
व्याख्येया ।

4. अधस्तनेषु कस्यचिद् द्वयस्य व्याख्या कार्या : 5×2=10

- (क) सौन्दर्यमलङ्कारः ।
- (ख) शास्त्रतस्ते ।
- (ग) विशेषो गुणात्मा ।

Internal Assessment - 10 marks
